

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 9P/76/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6724201625
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Mazúchová
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2024:6724201625.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou JUDr. Adrianou Mazúchovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX/X, XXX XX C., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa rodičov – matky: C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX C. a otca: E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX F., o návrhu navrhovateľky – starej matky: G. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. G. XXXX/X, XXX XX F., na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky G. H., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého v rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, je povinná sústavne a dôsledne sa starať o jeho výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj a má právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

II. Matka maloletého C. D., nar. XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX mesačne sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

III. Otec maloletého E. B., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX mesačne sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

IV. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Zvolen č.k.:18P/23/2020-43 zo dňa 23.09.2020 v časti výroku o zverení maloletého a určení vyživovacej povinnosti.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

7

9P/76/2024

1. Návrhom doručeným súdu dňa 05.04.2024 navrhovateľka – stará matka maloletého žiadala, aby súd zveril maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti a rodičom maloletého určil vyživovaciu povinnosť vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona. Zároveň žiadala, aby súd neodkladným opatrením rozhodol o zverení maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti a vyživovacej povinnosti rodičov. Navrhovateľka v odôvodnení svojho návrhu uviedla, že maloletý A. bol rozhodnutím Okresného súdu Zvolen č.k.:18P/23/2020, právoplatným

dňa 23.10.2020, zverený do osobnej starostlivosti matky. Matka maloletého bývala v spoločnej domácnosti s otcom a s výraznou pomocou jej otca, ako aj s výraznou pomocou navrhovateľky doteraz zvládala starostlivosť o svojho maloletého syna A.. Situácia maloletého dieťaťa sa však stala naliehavou, rodičia mu aktuálne nemôžu poskytnúť potrebnú starostlivosť, nemôžu ho zastupovať a ani v súčasnosti neposkytujú finančné prostriedky na zabezpečenie jeho základných životných podmienok. Vnuk prakticky od narodenia trávi všetky víkendy a sviatky v domácnosti navrhovateľky, nakoľko otec pracoval dlhodobo v zahraničí a matka vyžadovala víkendy a sviatky pre svoje potreby. Vyhovovalo jej, že maloletého si vždy na víkend navrhovateľka zoberie k sebe. Momentálna situácia sa vyhrotila tým, že ani jeden z rodičov nemá trvalý pobyt, nemajú stále bývanie, zdržiavajú sa na neznámej adrese. Ani jeden z rodičov nemá prácu, sú bez pravidelného príjmu a je dôvodné podozrenie, že užívajú omamné látky. Problémy spôsobuje aj to, že matka maloletého neustále klame a zavádza. Otec maloletého dieťaťa pravdepodobne pod vplyvom omamných látok niekoľkokrát spáchal priestupok v prítomnosti maloletého, k čomu bola privolaná aj hliadka policajného zboru. Matka dieťaťa má priateľa, ktorý ju viackrát fyzicky napadol v prítomnosti maloletého, kde bola takisto privolaná policajná hliadka. Maloletý je v prítomnosti rodičov vystavený psychickému stresu a nemá zabezpečené vhodné prostredie pre jeho zdravý vývoj. V súčasnosti je pre maloletého potrebný zápis do školy, návšteva logopéda, ktorú mu jeho rodičia nevedia už dlhodobo zabezpečiť, nakoľko nemajú záujem situáciu riešiť. Navrhovateľka uviedla, že je ochotná postarať sa o vnuka a zabezpečiť mu riadnu starostlivosť. Matka maloletého žila spoločne s maloletým v domácnosti svojho otca G. D., na adrese C., B. XXX/X, ktorý ju po opakovaných konfliktoch vyhodil z domácnosti. Aktuálne už nie je ochotný svojej dcére pomáhať, nakoľko sa správa veľmi nezodpovedne, nepracuje, nemá príjem, neprispievala do spoločnej domácnosti. Napriek tomu jej otec výrazne pomáhal, po finančnej stránke zabezpečoval potreby maloletého A., hradil poplatky v materskej škole, zakupoval potraviny a hygienické potreby do spoločnej domácnosti. Aktuálne už nie je ochotný svojej dcére pomáhať, nakoľko konflikty sa vystupňovali do takej úrovne, ktorú už nie je ochotný akceptovať. Matka maloletého sa stala bezdomovcom, aktuálne nedokáže zabezpečiť pre maloletého A. stabilné bývanie. Prezentuje, že spolu so synom budú bývať v hoteloch, navrhovateľke však nie je jasné, odkiaľ by mala finančné prostriedky, nakoľko už niekoľko rokov nemá prácu. Maloletý A. sa od 25.03.2024 nachádza v starostlivosti navrhovateľky, jeho matka ani otec navrhovateľke neposkytli žiadne finančné prostriedky na jeho výživu. Navrhovateľka je v kontakte s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Detva. Na konci roka 2023 bol na toto pracovisko doručený anonymný podnet na preverenie starostlivosti matky o maloleté dieťa. Spolupráca matky s úradom je veľmi komplikovaná. Matka maloletého si neplní svoje povinnosti, nedvíha telefón, neodpovedá na SMS správy. Nakoľko matka ani otec nemôžu naďalej riadnym spôsobom zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, navrhovateľka je ochotná o dieťa sa naďalej postarať a zabezpečiť všetky jeho potreby.

2. Rodičia maloletého sa k návrhu písomne nevyjadrili. Súd rozhodol na pojednávaní za prítomnosti navrhovateľky, matky maloletého a kolízneho opatrovníka. Otec maloletého sa pojednávania nezúčastnil, ani svoju neúčasť neospravedlnil, súd potom rozhodol v jeho neprítomnosti, keďže v zmysle ust. 31 z. č. 160/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, matky maloletého a kolízneho opatrovníka, oboznámením so zadováženými správami a inými listinnými dôkazmi, vykonanými lustráciami a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

4. Maloletý pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov. O úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletého rozhodol Okresný súd Zvolen rozsudkom zo dňa 23.09.2020, právoplatným dňa 23.10.2020, ktorým schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal platiť na výživu maloletého výživným v sume 200,- EUR mesačne.

5. Okresný súd Zvolen neodkladným opatrením č.k.:9P/76/2024-40 zo dňa 11.04.2024, právoplatným dňa 04.06.2024, zveril maloletého A. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky a rodičom maloletého určil vyživovaciu povinnosť mesačne vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona.

6. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Detva zo dňa 09.04.2024 vyplýva, že dňa 07.11.2023 bol na ich pracovisko postúpený anonymný podnet, v ktorom bolo poukázané na možné zanedbávanie starostlivosti o maloletého A. zo strany matky. Na základe uvedeného podania v

rodine začali prijímať opatrenia. Dňa 09.11.2023 a 10.11.2023 sa pokúsili zastihnúť matku maloletého a uskutočniť šetrenie v domácom prostredí. Obidva pokusy boli neúspešné. Pokus zopakovali dňa 13.11.2023, v bytovom dome sa im podarilo zastihnúť otca matky maloletého, G. D., ktorý im umožnil vstup do panelového domu. Telefonicky kontaktoval svoju dcéru, aby im otvorila dvere na byte a umožnila vstup do domácnosti. Matka maloletého v tom čase žila spolu s maloletým A. v byte svojho otca. Dochádzalo medzi nimi k častým slovným konfliktom. Otec matky maloletého mal výhrady voči správaniu matky maloletého, ktorá si nevedela nájsť prácu a dosahovať príjem, nestarala sa riadne o maloletého a spoločnú domácnosť, a tiež neprispievala na spoločný chod domácnosti a nedodržiavala stanovené pravidlá spolunažívania. Tiež mal výhrady voči jej partnerovi G. D., ktorého prítomnosť si v jeho domácnosti neželal. Mal podozrenie, že matka maloletého spolu s jej partnerom užívajú návykové látky. Po poslednom konflikte dňa 23.03.2024 požiadal matku maloletého, aby opustila spoločnú domácnosť, vymenil zámok na dverách a zrušil jej trvalý pobyt. Maloletý bol v tom čase v starostlivosti navrhovateľky – starej matky maloletého.

Posúdením životnej situácie u maloletého A. zistili, že matka maloletého potrebovala pomoc pri zastabilizovaní situácie a svojich pomerov. Rovnako potrebovala podporu, rozvoj a posilnenie jej rodičovských zručností. Motivovali ju, aby zabezpečila stabilné prostredie pre výchovu jej maloletého dieťaťa. Matka maloletého popierala skutočnosť, že by v nadmernej miere užívala alkohol, alebo iné drogy. Odporučili jej, aby túto skutočnosť osvedčila a požiadala svoju lekárku o test na prítomnosť drogy v organizme. Do dnešného dňa to však nezrealizovala. Komunikácia a spolupráca s matkou maloletého je veľmi komplikovaná. Viackrát nebolo možné prešetriť pomery v jej domácnosti, nakoľko nebola zastihnutá a niekoľko dní nereagovala ani na telefonáty a SMS správy. Aktuálnu situáciu maloletého dieťaťa preto opakovane overovali priamo v materskej škole, ktorú navštevuje. Materská škola zhodnotila spoluprácu matky negatívne. Podľa ich vyjadrenia sa matka nezaujíma o výsledky a správanie maloletého, nezúčastňuje sa na spoločných aktivitách (besiedkách, rodičovských združeniach). Napriek upozorneniam zo strany materskej školy je nedôsledná v dodržiavaní prevádzkového poriadku. Maloletý A. v septembri 2024 nastúpi do prvého ročníka základnej školy, jeho reč si vyžaduje logopedickú starostlivosť. Matku sa snažia už od decembra namotivovať k tomu, aby ho objednala na logopedické vyšetrenie. Stará matka maloletého už od narodenia maloletého výraznou mierou pomáha so starostlivosťou o maloletého A.. Každý piatok ho chodila vyzdvihnúť do C., strávil u nej každý víkend a opäť v nedeľu ho priviezla a odovzdala matke. Tiež maloletému zakupuje oblečenie a výraznou mierou sa podieľa na úhrade jeho výdavkov.

Matke maloletého bolo poskytnuté sociálne poradenstvo, bola jej odporúčaná pomoc Centra pre deti a rodiny Hriňová, s čím súhlasila. Nadviazanie spolupráce bolo však veľmi komplikované, matka nedvíhala telefón, neodpovedala na SMS správy. Opakovane zrušila stretnutie, pričom dlhodobo udávala zdravotné problémy.

7. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen zo dňa 09.04.2024 vyplýva, že sociálnym šetrením bolo zistené, že maloletý A. od 25.03.2024 žije v domácnosti navrhovateľky – starej matky, ktorá má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti a výchovy maloletého. Stará matka jeho výchovu a starostlivosť zvláda, pričom neboli zistené žiadne závažné nedostatky v starostlivosti a výchove maloletého z jej strany. Tiež zabezpečuje plnenie predprimárneho vzdelávania maloletého v materskej škole v C.. Podľa jej vyjadrenia má matka s maloletým vytvorený citový vzťah, ale starostlivosť o maloletého nezabezpečuje riadne. Podľa vyjadrenia starej matky sa otec maloletého nachádza na neznámom mieste. Niekoľko rokov pracoval v I., vrátil sa v roku 2023, pretože ho vyhodili z firmy, kde bol zamestnaný. Je SZČO, avšak nevykonáva žiadnu činnosť. Otec maloletého sa stretáva s pochybnými ľuďmi a užíva omamné a psychotropné látky. Pre nevhodné správanie má otec maloletého slovný zákaz navrhovateľky priblížiť sa k jej bydlisku.

8. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Detva zo dňa 03.07.2024 vyplýva, že sociálnym šetrením bolo zistené, že matka maloletého aktuálne žije spolu so svojim partnerom G. D. a jeho matkou v trojizbovom byte v C., ktorý je vo vlastníctve partnerovej sestry. Matka maloletého sa spolu s partnerom snaží zabezpečiť prenájom bytu. Úrad v správe konštatoval, že matke sa zatiaľ nepodarilo vytvoriť vhodné a stabilné bytové podmienky potrebné na zabezpečenie starostlivosti o maloletého. Matka maloletého aktuálne pracuje na základe dohody o pracovnej činnosti ako kuchárka v prevádzke G. C. s rozsahom činnosti 10 hodín týždenne s dohodnutou odmenou 4,31 Eur za hodinu. Matka v rámci šetrenia predložila správu z vyšetrenia v psychiatrickej ambulancii G. J. K. L. zo dňa 29.05.2024 zo stanovenou diagnózou- akcentované črty osobnosti- neurotizácia, disharmonický vývin a neúplná abstinencia. Matka tiež predložila lekársku správu Centra pre liečbu

drogových závislostí v Banskej Bystrici zo dňa 27.06.2024, v ktorej je uvedená diagnóza - duševná porucha. Podľa výsledku toxikologického vyšetrenia matka neabstínuje úplne od návykových látok, test bol pozitívny na amfetamín a metamfetamín.

Zo správy súd ďalej zistil, že na základe odporúčania od januára 2024 v rodine naďalej prijíma opatrenia Centrum pred deti a rodiny Hriňová. Otec maloletého naďalej neparticipuje na zabezpečovaní starostlivosti o maloletého, ani si neplní svoju vyživovaciu povinnosť, zdržiava sa na neznámom mieste. Bol tiež vykonaný pohovor s maloletým A., ktorý sa vyjadril, že chce bývať so starou matkou.

9. Z výpisu z Registra trestov Generálnej prokuratúry SR zo dňa 03.04.2024 súd zistil, že navrhovateľka G. H., nar. XX.XX.XXXX nemá záznam v Registri trestov Generálnej prokuratúry SR.

10. Z potvrdenia G. G. M., všeobecného lekára pre dospelých zo dňa 04.04.2024 súd zistil, že navrhovateľka je zdravotne spôsobilá vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť o zverené dieťa.

11. Zo správy mesta Zvolen o povesti navrhovateľky zo dňa 18.06.2024 nevyplýva, že by navrhovateľka bola prejednávaná pred komisiou pre ochranu verejného poriadku z dôvodu narušania občianskeho spolunažívania.

12. Podľa oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen zo dňa 19.06.2024 matka maloletého nie je evidovaná ako uchádzač o zamestnanie. Nie je poberateľkou prídavku na dieťa, ani rodičovského príspevku.

13. Podľa oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen zo dňa 24.06.2024 otec maloletého nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, a nie je poberateľom dávky hmotnej núdzy, ani iných štátnych sociálnych dávok.

14. Podľa oznámenia Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen zo dňa 28.06.2024 matka a otec maloletého nepoberajú žiadnu sociálnu dávku vyplácanú Sociálnou poisťovňou.

15. Lustráciou v registri Sociálnej poisťovne súd zistil, že matka maloletého mala registrovaný pracovný alebo obdobný pomer v období od 23.08.2022 -26.08.2022 v spoločnosti E., M., od 13.05.2024 -15.05.2024 v spoločnosti C. N. – B., M., od 13.06.2024 - 17.06.2024 v spoločnosti A. M. a od 25.07.2024 v spoločnosti M. M..

16. Lustráciou v registri Sociálnej poisťovne súd zistil, že otec maloletého je SZČO. Podľa výpisu zo Živnostenského registra otec maloletého má živnostenské oprávnenie na predmety podnikania v oblasti stavebných prác, maloobchod a veľkoobchod, oprava vyhradených technických zariadení plynových a iné.

17. Podľa oznámenia Daňového úradu Banská Bystrica, pobočka Zvolen zo dňa 24.06.2024 otec maloletého nepodal daňové priznanie za rok 2023. Podľa daňového priznania za rok 2022 otec maloletého dosiahol z podnikania v hlavnej činnosti - ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce príjem 28 084, 50 Eur a výdavky 18 805,68 Eur.

18. Z výsluchu navrhovateľky súd zistil, že maloletý je v jej osobnej starostlivosti od 25.03.2024, keď jej ho matka priviezla, pretože ju otec vyhodil z jeho domácnosti a nemala kde prespať. Maloletý bol už v podstate od narodenia v jej starostlivosti počas víkendov, sviatkov a prázdnin. Matka má záujem sa o syna starať, avšak podľa nej nemá vytvorené vhodné podmienky pre výchovu a starostlivosť o maloletého. Nemá zabezpečené vlastné bývanie, ani stály príjem. Maloletý nastupuje od septembra do 1. ročníka I. Základnej školy vo F., kde ho navrhovateľka prihlásila a kde sa maloletý veľmi teší, pretože ide o školu s osobitným prístupom výučby. Otec sa o maloletého nezaujíma, zdržiava sa na neznámom mieste. Navrhovateľka starostlivosť a výchovu maloletého zvláda. Zariadila si život a pracovné povinnosti tak, aby mohla zabezpečovať každodennú starostlivosť o maloletého. Podľa nej by bolo najlepšie, aby maloletého vychovávali a starali sa oňho rodičia, avšak nemajú na to vhodné podmienky. Matka jej posledné 2 -3 víkendy so starostlivosťou o maloletého pomáha. Nateraz podľa nej nie je v súvislosti s nástupom maloletého do základnej školy vhodné, aby matka prevzala starostlivosť o maloletého.

19. Matka maloletého na pojednávaní v rámci výsluchu potvrdila, že maloletý sa v starostlivosti navrhovateľky nachádza od 25.03.2024, kedy ju otec vyhodil z domu. V súčasnosti žije v domácnosti s priateľom G. D. v byte jeho matky. Je pravdou, že užívala návykové látky, momentálne abstínuje, už sa nikdy nechce k tomu vrátiť. Snaží sa aj pracovať, aktuálne je od 25.07.2024 zamestnaná na dohodu v čínskom obchode ako predavačka, avšak najradšej by pracovala ako kuchárka, pretože v tomto odbore je vyučená a baví ju to. Súhlasila s tým, aby bol nateraz maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, kým si zabezpečí svoje osobné a príjmové pomery tak, aby mohla zabezpečovať plnohodnotne starostlivosť o maloletého. Má ho veľmi rada a aj on sa teší, že môžu byť znova spolu.

20. Kolízny opatrovník sa na pojednávaní vyjadril, že zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky je v jeho najlepšom záujme, pretože matka si nateraz nevie zabezpečiť svoje pomery tak, aby mohla vytvoriť vhodné podmienky pre výchovu maloletého a zabezpečiť mu stabilné zázemie. Poukázal na to, že matka mala za posledné obdobie troch zamestnávateľov, kde pracovala veľmi krátky čas. S matkou intenzívne pracujú od novembra roku 2023.

21. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z týchto zákonných ustanovení:

Podľa § 45 ods. 1, prvá a druhá veta Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2, prvá veta Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

22. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh navrhovateľky – starej matky maloletého na zverenie maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti je dôvodný. Maloletý pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov, pričom rozhodnutím súdu bol zverený do osobnej starostlivosti matky. Potom, čo matka nebola schopná zabezpečiť riadnu starostlivosť a výchovu maloletého pre stratu stabilného bývania, starostlivosť o maloletého prevzala navrhovateľka. Matka maloletého so zverením do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky súhlasila, kým si zabezpečí svoje osobné a príjmové pomery tak, aby mohla zabezpečovať plnohodnotne starostlivosť o maloletého. Potvrdila, že užívala návykové látky a teraz sa snaží zbaviť závislosti. Tiež sa snaží zabezpečiť si stabilný príjem a bývanie. Otec maloletého žije neusporiadaným spôsobom života, o maloletého sa nezaujíma, ani neprispieva na jeho výživu.

Súd mal zároveň preukázané, že navrhovateľka spĺňa predpoklady pre výkon náhradnej osobnej starostlivosti, ktoré vyžaduje § 45 ods. 1 Zákona o rodine, je zdravotne spôsobilá na výkon náhradnej osobnej starostlivosti a plne spôsobilá na právne úkony, je bezúhonná a doterajším spôsobom života zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého. Navrhovateľka súdu preukázala, že starostlivosť o maloletého zvláda, keďže ju zabezpečovala aj v minulosti a maloletý je na ňu, ako aj na jej domáce prostredie zvyknutý.

Súd preto berúc do úvahy odporúčanie kolízneho opatrovníka, vyhovel návrhu navrhovateľky a zveril maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Súd má za to, že za danej situácie bude mať maloletý v starostlivosti starej matky najlepšie zabezpečené základné životné potreby a bude mu poskytovaná adekvátna výchova a starostlivosť. Prioritne je v záujme maloletého, aby mal v čase, keď nastupuje do 1. ročníka základnej školy stabilné zázemie a pravidelný režim. Stará matka je podľa názoru súdu nateraz najvhodnejšou osobou z jeho rodiny, ktorá mu vie toto zázemie, výchovu a starostlivosť najlepšie poskytnúť. Matka v konaní pred súdom prezentovala, že má záujem mať maloletého vo svojej starostlivosti. Bude preto aj v jej záujme, aby si čo najskôr zabezpečila svoje osobné, bytové a príjmové pomery tak, aby čo najskôr mohla prevziať starostlivosť maloletého a tiež spôsobom svojho života, najmä trvalou abstinenciou od návykových látok, presvedčila súd, že je ako matka ďalej vhodnou osobou na výchovu maloletého, pretože je v najlepšom záujme maloletého, aby ho vychovávali a starali sa oňho v prvom rade rodičia, v danom prípade aspoň matka.

Na základe uvedených skutočností súd dospel k záveru, že je v najlepšom záujme maloletého, aby bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti jeho starej matky. Súd vo svojom rozhodnutí zároveň vymedzil rozsah práv a povinností navrhovateľky k maloletému.

23. Súd zároveň v súlade s ust. § 45 ods. 8 Zákona o rodine rozhodol o vyživovacej povinnosti rodičov k maloletému, pričom pri určení výživného zohľadňoval ich celkové príjmové a majetkové pomery. Súdu z dokazovania vyplynulo, že rodičia maloletého nedosahujú stabilný príjem. Každý rodič však bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu. Súd preto v súlade s ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine rozhodol o vyživovacej povinnosti rodičov vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa podľa osobitného zákona, ktoré sú rodičia maloletého povinní poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen.

24. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 z. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania, ani žiaden z účastníkov náhradu trov konania nežiadal priznať.

Poučenie:

2

9P/76/2024

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Zvolen. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.

Podľa § 44 CMP sú rozsudky o výživnom vykonateľné doručením.

Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.